

LIGJ Nr. 151/2015

**PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
DHE HUNGARISË PËR MBROJTJEN SHOQËRORE**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1, dhe 121, pika 1 e Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

**KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet marrëveshja ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Hungarisë për mbrojtjen shoqërore.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.
Miratuar në datën 21.12.2015

Shpallur me dekretin nr. 9383, datë 6.1.2016, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani

**MARRËVESHJE
NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE HUNGARISË PËR MBROJTJEN
SHOQËRORE**

Republika e Shqipërisë dhe Hungaria, më poshtë të quajtura “Palët Kontraktuese”, të nxitura nga dëshira për të vendosur dhe rregulluar marrëdhëniet e tyre në fushën e mbrojtjes shoqërore, kanë rënë dakord si më poshtë:

**PJESA I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME**

Neni 1

Përkufizime

1. Për qëllimin e kësaj Marrëveshjeje:
 - a) “territor” do të thotë, për sa i përket Republikës së Shqipërisë, territori i Republikës së Shqipërisë; për sa i përket Hungarisë, territori i Hungarisë;
 - b) “shtetas” do të thotë për sa i përket Republikës së Shqipërisë: personat fizikë që në përputhje me legjislacionin në fuqi, konsiderohen si shtetas të Republikës së Shqipërisë.
për sa i përket Hungarisë: personat fizikë që në përputhje me legjislacionin në fuqi, konsiderohen shtetas të Hungarisë;
 - c) “legjislacion” do të thotë ligjet, rregulloret dhe instrumentet e tjera statutores në fuqi në lidhje me skemat dhe sistemet e mbrojtjes shoqërore, të mbuluara nga fusha e zbatimit (neni 2) i kësaj

Marrëveshjeje;

d) “autoritet kompetent” do të thotë ministrat, ministritë dhe autoritetet e tjera të lidhura me to, përgjegjëse për skemat dhe sistemet e mbrojtjes shoqërore, i rregulluar me legjislacionin, të cilit i referohet neni 2;

e) “institucion” do të thotë institucioni apo autoriteti përgjegjës për zbatimin e legjislacionit të mbuluar nga fusha e zbatimit (neni 2) i kësaj Marrëveshjeje;

f) “institucion kompetent” do të thotë institucioni përgjegjës, ku një person është i siguruar në kohën e regjistrimit të kërkesës së tij/saj ose ku personit i lind apo do t’i lindë e drejta, në rast të qëndrimit në territorin e asaj Pale Kontraktuese;

g) “organizata ndërlidhëse” do të thotë organizatat e ngarkuara nga autoritetet kompetente për të mbajtur marrëdhënie të ndërsjella për qëllimet e zbatimit të kësaj Marrëveshjeje;

h) “vend i banimit” do të thotë një vend ku personi i interesuar banon rregullisht në përputhje me rregulloret në fuqi të kësaj Pale Kontraktuese;

i) “vendi i qëndrimit” do të thotë banim i përkohshëm afatshkurtër, kohëzgjatja e të cilit zakonisht lidhet me arritjen e objektivit të qëndrimit të përcaktuar më parë;

j) “periudha sigurimi” do të thotë periudhat e pagesave të kontributeve dhe periudhat e trajtuara në mënyrë të barabartë me periudhat që konsiderohen të tilla nga legjislacioni i Palëve Kontraktuese;

k) “përfitime në para” do të thotë pensionet dhe përfitimet e tjera në para, si dhe të gjitha rritjet e tyre në përputhje me legjislacionin në fuqi të Palëve Kontraktuese;

l) “përfitime invaliditeti”,

për sa i përket Republikës së Shqipërisë:

- pensionet e plota të invaliditetit për arsye të tjera veç aksidenteve në punë/sëmundjeve profesionale, kur personi bëhet i paaftë për një aktivitet ekonomik apo vuan gjymtime të rënda fizike (duke përfshirë këtu edhe verbërimin);

- pensionet e pjesshme të invaliditetit për arsye të tjera veç dëmtimeve në punë, kur personi bëhet i paaftë për të kryer profesionin e mëparshëm, por mund të punojë në kushte të veçanta pune.

- për sa i përket Hungarisë, përfitimet për personat me aftësi të ndryshuara për punë;

m) “përfitime në natyrë” do të thotë kujdesi shëndetësor apo kujdesi shëndetësor për dëmtime në rast aksidenti, i cili mundësohet përmes skemës së detyrueshme të sigurimit shëndetësor, në përputhje me legjislacionin në fuqi të Palëve Kontraktuese;

n) “person në kushte përfitimi” do të thotë një person që plotëson kushtet e përcaktuara nga legjislacioni nën fushën e zbatimit (neni 2) i kësaj Marrëveshjeje;

o) “person i siguruar” do të thotë një person i specifikuar nga legjislacioni nën fushën e zbatimit (neni 2) të kësaj Marrëveshjeje, si një person i siguruar apo si një person i siguruar më parë;

p) “nëpunës civil” do të thotë:

në Republikën e Shqipërisë, nëpunësit civilë dhe personat ekuivalentë sipas legjislacionit shqiptar;

në Hungari, nëpunësit civilë, punonjësit publikë dhe personat e tjerë të trajtuar si të tillë sipas legjislacionit hungarez.

2. Termat dhe shprehjet e tjera të përdorura në këtë Marrëveshje kanë kuptimet që u janë dhënë nga legjislacioni në fuqi i Palëve Kontraktuese.

Neni 2

Fusha e zbatimit

1. Kjo Marrëveshje do të zbatohet në përputhje me legjislacionin e mëposhtëm:

për sa i përket Republikës së Shqipërisë,

për ligjet dhe rregulloret në lidhje me:

i) detyrimet e sigurimit dhe pagesën e kontributeve që mbulojnë përfitimet e sigurimit shoqëror dhe shëndetësor të detyrueshëm; dhe

- ii) për sa i përket skemës së sigurimit shoqëror të detyrueshëm:
 - a) përfitimet në para për sëmundje për personat e punësuar;
 - b) përfitimet në para për barrëlindje për personat e punësuar apo të vetëpunësuar, si dhe për punëdhënësit;
 - c) përfitimet në para në lidhje me aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale për personat e punësuar;
 - d) pensionet e pleqërisë, invaliditetit apo familjar për personat e punësuar apo vetëpunësuar, si dhe për punëdhënësit;
- iii) për sa i përket përfitimeve të skemës së sigurimit shëndetësor të detyrueshëm.
 - për sa i përket Hungarisë,
 - për ligjet dhe rregulloret në lidhje me:
 - i) detyrimin për sigurim dhe pagesën e kontributeve që mbulojnë përfitimet e sigurimit shoqëror dhe përfitimet e paguara në rast papunësie;
 - ii) përfitimet e pensioneve të sigurimit shoqëror;
 - iii) përfitimet e skemës së sigurimit shëndetësor të detyrueshëm; dhe
 - iv) përfitimet për personat me aftësi të ndryshuara për punë;

2. Kjo Marrëveshje do të zbatohet për të gjithë legjislacionin duke konsoliduar, modifikuar dhe plotësuar legjislacionin e renditur në paragrafin 1.

3. Marrëveshja do të zbatohet, gjithashtu, edhe për ligjet dhe rregulloret e një Pale Kontraktuese, të cilat përcaktojnë skema apo degë të reja të mbrojtjes shoqërore, për të cilat dërgohet më parë një njoftim me shkrim nga autoriteti kompetent i kësaj Pale Kontraktuese tek autoriteti kompetent i Palës tjetër Kontraktuese. Nëse autoriteti kompetent i Palës tjetër Kontraktuese nuk shpreh kundërshtim brenda tre muajve nga data e këtij njoftimi, kjo do të konsiderohet si miratim i zgjerimit të fushës së zbatimit të kësaj Marrëveshjeje.

4. Nëse nuk përcaktohet ndryshe në këtë Marrëveshje, legjislacioni i specifikuar në paragrafin 1 të këtij neni, nuk përfshin traktate apo marrëveshje të tjera ndërkombëtare për mbrojtjen shoqërore të arritura ndërmjet një Pale Kontraktuese dhe një shteti të tretë apo legjislacioni të njohur për zbatimin e tyre specifik.

Neni 3

Hapësira personale

Kjo Marrëveshje do të zbatohet për:

- a) të gjithë personat që mbulohen apo kanë qenë mbuluar nga legjislacioni i njëres apo të dyja Palëve Kontraktuese, të cilëve u referohet neni 2;
- b) personat që trashëgojnë të drejtat e tyre nga personat të cilëve u referohet nënseksioni “a”.

Neni 4

Parimi i trajtimit të barabartë

1. Nëse nuk përcaktohet ndryshe në këtë Marrëveshje, personat që përfshihen në hapësirën e kësaj Marrëveshjeje do të kenë të drejta dhe detyrime të njëjta sipas legjislacionit të një Palë Kontraktuese, si edhe shtetasit e asaj Pale Kontraktuese.

2. Pavarësisht paragrafit 1, dispozitat e mëposhtme do të vazhdojnë të zbatohen:

- a) legjislacioni për sigurimet, i përcaktuar në marrëveshje të tjera ndërkombëtare të lidhura midis shteteve të tjera dhe Palëve Kontraktuese;
- b) legjislacioni në lidhje me sigurimin e personave të punësuar në misione zyrtare ose nga agjentë të misionëve të tilla të një shteti të tretë të secilës prej Palëve Kontraktuese;
- c) legjislacioni i të dyja Palëve Kontraktuese për bashkëpunimin midis personave të siguruar dhe

personave të punësuar në agjencitë e institucioneve dhe shoqatave, si dhe të fushës së arbitrazhit në lidhje me mbrojtjen shoqërore.

Neni 5

Eksportimi i përfitimeve

1. Nëse nuk përcaktohet ndryshe në këtë Marrëveshje, pensionet, pagesat dhe përfitimet e tjera në para, për të cilat e drejta e përfitimit lind sipas legjislacionit të një Pale Kontraktuese, nuk do të reduktohen, ndryshohen, pezullohen apo tërhiqen për arsyen se personit që i ka lindur e drejta e përfitimit ndodhet në territorin e Palës tjetër Kontraktuese.

2. Përfitimet e parashikuara në nenin 2 të kësaj Marrëveshjeje do t'u paguhen shtetasve të Palës tjetër Kontraktuese sipas të njëjtave kushteve që zbatohen për shtetasit e Palës së parë Kontraktuese, madje edhe në rastet kur këta persona qëndrojnë në një shtet të tretë.

Neni 6

Shmangia e mbivendosjes së përfitimeve

1. Kjo Marrëveshje nuk mund të sigurojë ose ruajë të drejtën për dy ose më shumë përfitime që mbulojnë të njëjtën degë sigurimi, të dhëna për të njëjtën periudhë sigurimi.

2. Dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni nuk do të zbatohen për përfitimet në lidhje me invaliditetin, pleqërinë, humbjen e mbajtësit të familjes, aksidentet në punë apo sëmundjet profesionale, të cilat paguhen nga institucionet kompetente të të dyja Palëve Kontraktuese, në përputhje me dispozitat e paragrafit 2 të nenit 21 dhe nenit 25.

3. Legjislacioni i një Pale Kontraktuese që përjashton apo kufizon të drejtën për përfitime ose përfitimet në rast të mbivendosjes të së drejtës, përfitimeve apo të ardhurave, do të zbatohet *mutatis mutandis* sipas legjislacionit të Palës tjetër Kontraktuese.

Neni 7

Asimilimi i fakteve

Rastet e parashikuara nga legjislacioni i një Pale Kontraktuese, që ndikojnë në masën e përfitimeve në para apo në dhënien e së drejtës për përfitime në para, të cilat ndodhin në territorin e Palës tjetër Kontraktuese, do të llogariten sikur ato të kenë ndodhur në territorin e Palës së parë Kontraktuese.

PJESA II

DISPOZITA NË LIDHJE ME LEGJISLACIONIN E ZBATUESHËM

Neni 8

Dispozita të përgjithshme

1. Nëse nuk përcaktohet ndryshe nga rregullat e veçanta, të parashikuara në nenet 9, 10, 11 dhe 12 të kësaj Marrëveshjeje, një person, që kryen një aktivitet fitimprurës në territorin e një Pale Kontraktuese, do të jetë subjekt i legjislacionit të asaj Pale Kontraktuese, pavarësisht shtetit në të cilin punëdhënësi ka zyrat e tij të regjistruara apo vendbanimit të të punësuarit.

2. Një person, i cili kryen një aktivitet si person i punësuar në territorin e një Pale Kontraktuese, si dhe kryen një aktivitet si person i vetëpunësuar në territorin e Palës tjetër Kontraktuese, do të jetë subjekt i legjislacionit të Palës Kontraktuese, në territorin e së cilës ai/ajo kryen aktivitetin e tij/saj si person i punësuar.

3. Personi, i cili kryen aktivitete të njëkohshme si i vetëpunësuar në territorin e të dyja Palëve Kontraktuese, do të jetë subjekt vetëm i legjislacionit të Palës Kontraktuese, në territorin e së cilës ai/ajo

ka vendbanimin e tij/saj.

4. Personi, i cili kryen njëkohësisht aktivitete fitimprurëse si person i punësuar në territoret e të dyja Palëve Kontraktuese, do të jetë subjekt vetëm i legjislacionit të Palës Kontraktuese, në territorin e së cilës ai/ajo ka vendin e banimit të tij/ saj, duke përjashtuar rastet e specifikuara në nenin 9.

Neni 9

Dispozita të veçanta

Nëse një i punësuar i një punëdhënësi me seli në territorin e një Pale Kontraktuese, dërgohet nga punëdhënësi i tij/saj në territorin e Palës tjetër Kontraktuese, për të punuar për llogari të tij, ai/ajo do të mbetet subjekt i legjislacionit të Palës së mëparshme Kontraktuese, sikur të vazhdonte të ishte i punësuar në këtë territor, me kusht që kohëzgjatja e parashikuar e punës së tij/saj të mos i kalojë 24 muaj dhe që ai/ajo të mos dërgohet për të zëvendësuar një person tjetër, periudha e transferimit të të cilit ka përfunduar.

Neni 10

Nëpunësit civilë dhe personeli që shërben në bordin e anijeve apo mjeteve të tjera lundruese

1. Nëpunësit civilë të një Pale Kontraktuese, të dërguar në territorin e Palës tjetër Kontraktuese për të kryer aktivitetin e tyre atje, do të mbeten subjekt i legjislacionit të Palës së mëparshme Kontraktuese.

2. Për anëtarët në bordin e anijeve që mbajnë flamurin e një Pale Kontraktuese, duhet të zbatohet legjislacioni i asaj Pale Kontraktuese me flamurin e të cilit lundron anija. Kjo dispozitë do të zbatohet, nëse është e nevojshme, edhe për personelin e punësuar në bordet e mjeteve të tjera lundruese.

Neni 11

Anëtarët e misioneve diplomatike dhe konsullore

Për sa i përket zbatimit të legjislacionit, të cilit i referohet neni 2, kjo Marrëveshje nuk cenon zbatueshmërinë e dispozitave të Konventës së Vjenës për Marrëdhëniet Diplomatike, 18 prill 1961 dhe të Konventës së Vjenës për Marrëdhëniet Konsullore, të datë 24 prill 1963.

Neni 12

Përjashtime nga dispozitat e legjislacionit të zbatueshëm

Autoritetet kompetente të Palëve Kontraktuese apo organizatat e tjera të përcaktuara prej tyre, me kërkesë të përbashkët të punëdhënësit dhe punëmarrësit apo të personit të vetëpunësuar, mund të parashikojnë përjashtime të mëtejshme nga dispozitat e legjislacionit të zbatueshëm të kësaj Marrëveshjeje, me kusht që personi i interesuar të vazhdojë të jetë i mbuluar nga legjislacioni i një Pale Kontraktuese. Në rast të ndonjë përjashtimi duhet të merren parasysh aspektet dhe rrethanat e punësimit.

Neni 13

Komunikimi dhe vërtetimi i mbulimit

Kur legjislacioni i një Pale Kontraktuese është i zbatueshëm në përputhje me dispozitat e kësaj Pale, organizata ndërlidhëse e asaj Pale Kontraktuese duhet të lëshojë me kërkesë të përbashkët të punëdhënësit dhe të të punësuarit ose me kërkesë të personit të vetëpunësuar, një vërtetim, ku deklarohet se punonjësi apo personi i vetëpunësuar është subjekt i legjislacionit të asaj Pale Kontraktuese dhe ku tregohet kohëzgjatja për të cilën ky vërtetim është i vlefshëm. Ky vërtetim vërteton se i punësuar apo i

vetëpunësuar i është i çliruar nga legjislacioni për mbulimin e detyrueshëm të Palës tjetër Kontraktuese.

I punësuar apo personi i vetëpunësuar në fjalë, si dhe punëdhënësi i të punësuarit dhe organizata ndërlidhëse e Palës tjetër Kontraktuese kanë të drejtë të marrin një kopje.

PJESA III DISPOZITA TË VEÇANTA

KAPITULLI 1 PËRFITIMET NË NATYRË DHE PARA PËR SËMUNDJE DHE BARRËLINDJE

Neni 14

Bashkimi i periudhave të sigurimit

Për qëllimet e marrjes, ruajtjes dhe rikthimit të të drejtave për përfitime në para në fushën e sigurimit për sëmundje dhe barrëlindje, periudhat e sigurimit të plotësuara sipas legjislacionit të të dyja Palëve Kontraktuese do të bashkohen, nëse këto periudha nuk janë të mbivendosura.

Neni 15

Përfitimet në natyrë

Një person, i cili është i siguruar për përfitime në natyrë sipas skemës së sigurimit shëndetësor nga institucioni kompetent i një Pale Kontraktuese dhe i cili:

- a) ka nevojë urgjente për kujdes mjekësor gjatë qëndrimit në territorin e Palës tjetër Kontraktuese dhe që nuk ka udhëtuar në territorin e Palës tjetër Kontraktuese, me qëllim për të marrë trajtim mjekësor; ose
- b) ka marrë ose merr miratimin e autoritetit kompetent ose institucionit kompetent për të udhëtuar në territorin e Palës tjetër Kontraktuese, me qëllim për të marrë trajtim mjekësor në përputhje me kushtet mjekësore, do të ketë të drejtë për përfitime në natyrë, me shpenzimet e institucionit kompetent, nga institucioni kompetent i Palës tjetër Kontraktuese në përputhje me legjislacionin e kësaj Pale Kontraktuese, sikur ky person të ishte i siguruar sipas legjislacionit të kësaj Pale Kontraktuese. Në këto raste, autoriteti kompetent duhet të lëshojë një certifikatë me kërkesën e personit të interesuar, përpara se personi i interesuar të largohet nga territori i Palës Kontraktuese ku ai/ajo është i/e siguruar. Kujdesi urgjent mjekësor do të kuptohet si kujdes që nuk mund të shtyhet deri në kohën kur personi të kthehet në vendbanimin e tij.

Neni 16

Përfitimet në para për sëmundje dhe barrëlindje

1. Në mënyrë që të tërheqë përfitime në para, personi i interesuar, brenda një kohe të arsyeshme duhet të njoftojë për paaftësinë e tij/saj për punë institucionin e vendit të qëndrimit, duke dorëzuar një raport paaftësie për punë të lëshuar nga mjeku që po trajton këtë person. Institucioni i vendit të qëndrimit duhet të lëshojë formularin përkatës dhe duhet t'ia dërgojë atë menjëherë institucionit kompetent.

2. Përfitimet në para duhet të paguhen në pajtim me legjislacionin në fuqi të institucionit kompetent në fjalë.

Neni 17

Vendosja e së drejtës së pensionistëve

1. Një person, i cili merr pension nga administratat e sigurimit të pensionit të të dyja Palëve Kontraktuese, do të ketë të drejtën për përfitime në natyrë të sigurimit shëndetësor në vendbanimin e tij/saj, me shpenzimet e institucionit të vendbanimit të pensionistit.

2. Dispozitat e parashtruara në paragrafin 1 mund të mos zbatohen kur personi i interesuar është i siguruar për punësim apo përfitime të sigurimit shëndetësor në vendin e tij të banimit, në përputhje me legjislacionin e Palës Kontraktuese në vendin e banimit.

Neni 18

Institucioni i vendit të banimit dhe i vendit të qëndrimit

Përfitimet në natyrë, të cilave u referohen nenet 15 dhe 17 të kësaj Marrëveshjeje, do të jepen nga institucioni i vendbanimit ose nga institucioni i vendqëndrimit:

- në Republikën e Shqipërisë: organi i sigurimit shëndetësor të detyrueshëm;
- në Hungari: organi i sigurimit shëndetësor të detyrueshëm.

Neni 19

Rimbursimi i kostove në lidhje me përfitimet në natyrë

Institucioni kompetent do të rimbursojë institucionin e Palës tjetër Kontraktuese për shpenzimet e bëra në lidhje me dispozitat e përfitimeve në natyrë, me përjashtim të kostove administrative.

KAPITULLI 2

AKSIDENTET NË PUNË DHE SËMUNDJET PROFESIONALE

Neni 20

Përcaktimi i përfitimeve

1. Një person i siguruar, i cili gjatë periudhës së sigurimit, ka pësuar një aksident në punë ose vuan nga një sëmundje profesionale, mund të ketë të drejtën për përfitime në natyrë në përputhje me legjislacionin e Palës Kontraktuese ku ai/ajo është i/e siguruar. Personi i interesuar do të marrë përfitime në natyrë, kur ai/ajo qëndron apo banon në territorin e Palës tjetër Kontraktuese. Përfitimet në natyrë jepen me shpenzime të institucionit kompetent, nga institucioni i vendit të qëndrimit apo banimit në përputhje me legjislacionin që ai zbaton; gjithsesi, periudha gjatë së cilës mund të jepen përfitimet në natyrë përcaktohet nga legjislacioni i Palës Kontraktuese kompetente.

2. Përfitimet në para për aksidentet në punë do të jepen nga institucioni kompetent i Palës Kontraktuese, ku personi i interesuar ka qenë i siguruar në kohën kur ka ndodhur aksidenti në punë, sipas legjislacionit të tij.

3. Nëse legjislacioni i një Pale Kontraktuese parashikon se për të përcaktuar masën e dëmtimit shëndetësor apo masën e humbjes së aftësisë për punë si pasojë e një aksidenti në punë apo një sëmundjeje profesionale ose për të përcaktuar të drejtën për përfitim në natyrë apo në para, do të merret parasysh një aksident i mëparshëm në punë apo një sëmundje profesionale dhe po ashtu do të merret parasysh një aksident në punë dhe një sëmundje profesionale sipas legjislacionit të Palës tjetër Kontraktuese.

4. Institucioni kompetent për përfitimet që do të jepen në lidhje me aksidentin në punë apo sëmundjen profesionale, do ta përcaktojë përfitimin në përputhje me legjislacionin në fuqi, sipas masës së dëmtimit të shëndetit apo shkallës së humbjes të aftësisë për punë për shkak të aksidentit në punë apo sëmundjes profesionale.

5. Nëse aksidenti në punë ndodh rrugës për në punë në territorin e Palës tjetër Kontraktuese, do të konsiderohet se ka ndodhur në territorin e asaj Pale Kontraktuese, ku personi i interesuar i është i siguruar në momentin e aksidentit në punë.

Neni 21

Marrja parasysh e profesioneve të rrezikshme për shëndetin

1. Për sa i përket së drejtës për përfitime që do të jepen mbi bazën e një sëmundjeje profesionale, institucioni kompetent i një Pale Kontraktuese duhet, gjithashtu, të marrë parasysh edhe ato sëmundje të rrezikshme për shëndetin, të cilat në përputhje me legjislacionin e Palës tjetër Kontraktuese dhe sipas karakteristikave të tyre mund të konsiderohen si shkaqet e sëmundjeve në fjalë. Nëse ekziston e drejta e përfitimit sipas legjislacionit të të dyja Palëve Kontraktuese, me përjashtim të pensionit dhe pensionit vjetor për aksident, përfitimet në natyrë dhe para do të jepen nga institucioni kompetent në përputhje me legjislacionin e Palës Kontraktuese, në territorin e së cilës është vendi i banimit të personit që e ka fituar këtë të drejtë. Nëse sipas legjislacionit në fuqi të një Pale Kontraktuese ekziston e drejta për pension apo pension vjetor për aksident, institucioni kompetent duhet të paguajë vetëm atë pjesë të përfitimit, që korrespondon me raportin e periudhës gjatë së cilës është kryer profesioni i rrezikshëm për shëndetin, në përputhje me legjislacionin e kësaj Pale Kontraktuese, me periudhën gjatë së cilës është kryer profesioni i rrezikshëm për shëndetin, në përputhje me legjislacionin e të dyja Palëve Kontraktuese.

2. Në rast të përkeqësimit të gjendjes shëndetësore të personit, për të rivlerësuar një përfitim për shkak të përkeqësimit të gjendjes, duhet të zbatohen dispozitat e parashtruara në paragrafin 1. Kur ky përkeqësim shëndetësor ndodh si pasojë e një profesioni tjetër të rrezikshëm për shëndetin, e drejta për përfitim, lidhur me përkeqësimin e shëndetit, do të konsiderohet se ekziston në përputhje me legjislacionin e Palës Kontraktuese, ku është ushtruar profesioni i rrezikshëm për shëndetin. Institucioni kompetent i Palës së parë Kontraktuese duhet, gjithashtu, të paguajë përfitimin, siç është përcaktuar më parë në lidhje me sëmundjet profesionale në këto raste, ndërsa institucioni kompetent i Palës tjetër Kontraktuese do të japë diferencën e përfitimit, i cili mund të përcaktohet midis përfitimit për shkak të përkeqësimit të një sëmundjeje ekzistuese kundrejt përfitimit për shkak të gjendjes para përkeqësimit.

3. Dispozitat e paragrafëve 1 dhe 2 do të zbatohen edhe për përfitimet që do t'u paguhen personave që kanë humbur mbajtësin e familjes.

Neni 22

Metoda e pagesave të përfitimeve në para

1. Institucioni kompetent do të paguajë përfitime në para në përputhje me legjislacionin në fuqi që ai administron.

2. Kur legjislacioni i një Pale Kontraktuese parashikon që shuma e përfitimeve në para do të varet nga numri i anëtarëve të familjes, institucioni kompetent duhet, gjithashtu, të marrë parasysh edhe anëtarët e familjes që banojnë në territorin e Palës tjetër Kontraktuese.

Neni 23

Rimbursimi i kostove që lidhen me përfitime në natyrë

Institucioni kompetent do të rimbursojë institucionin e Palës tjetër Kontraktuese për shpenzimet e bëra në lidhje me dhënien e përfitimeve në natyrë, me përjashtim të shpenzimeve administrative.

KAPITULLI 3 PENSIONET

Neni 24

Bashkimi i periudhave të sigurimit

1. Kur legjislacioni i një Pale Kontraktuese e kushtëzon marrjen, ruajtjen apo rishikimin e së drejtës për një pension me plotësimin e periudhave të sigurimit dhe në rast se në bazë të legjislacionit të një Pale Kontraktuese nuk përmbushen kriteret e së drejtës për një pension, institucioni kompetent i kësaj Pale Kontraktuese do të marrë parasysh periudhat e sigurimit të plotësuara sipas legjislacionit të Palës tjetër Kontraktuese, sikur këto periudha të ishin plotësuar sipas legjislacionit që ai administron, me kusht që këto periudha sigurimi të mos mbivendosen.

2. Kur legjislacioni i Republikës së Shqipërisë e kushtëzon dhënien e pensioneve të pleqërisë, pensionit familjar dhe të invaliditetit me plotësimin e periudhave të sigurimit në një profesion të dhënë, për të pranuar të drejtën për këto pensione, do të bashkohen vetëm periudhat e sigurimit të plotësuara apo të njohura si ekuivalente në të njëjtin profesion në Hungari.

Kur legjislacioni i Republikës së Shqipërisë e kushtëzon dhënien e pensioneve të pleqërisë, pensionit familjar dhe invaliditetit me plotësimin e periudhave të sigurimit në një profesion të dhënë dhe kur këto periudha nuk rezultojnë në dhënien e së drejtës për këto pensione, periudhat e lartpërmendura do të konsiderohen të vlefshme për përcaktimin e pensioneve të pleqërisë, familjarë dhe të invaliditetit, të mundësuar nga skema e përgjithshme për personat e punësuar.

3. Shuma e periudhave të sigurimit që do të merret në konsideratë duhet të përcaktohet në përputhje me legjislacionin e Palës tjetër Kontraktuese, sipas të cilit janë plotësuar këto periudha sigurimi.

4. Kur e drejta për një pension ekziston sipas legjislacionit të një Pale Kontraktuese, edhe pa zbatimin e paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni, pensioni do të përcaktohet nga institucioni kompetent i kësaj Pale Kontraktuese në bazë të periudhave të sigurimit që do të merren parasysh sipas dispozitave të legjislacionit që ai administron.

Neni 25

Bashkimi i periudhave të fituara sipas legjislacionit të një shteti të tretë

1. Nëse personi i interesuar nuk plotëson kushtet për një pension në bazë të bashkimit të periudhave të sigurimit, të fituara sipas legjislacionit të Palës Kontraktuese, e drejta e këtij personi për këtë pension do të përcaktohet duke mbledhur këto periudha sigurimi me periudhat e grumbulluara sipas legjislacionit të një shteti të tretë, me të cilin të dyja Palët Kontraktuese janë lidhur përmes instrumenteve ligjore të mbrojtjes shoqërore që mundësojnë bashkimin e periudhave.

2. Në rast se vetëm njëra nga Palët Kontraktuese ka marrëveshje me një shtet të tretë, kjo Palë Kontraktuese do të bashkojë periudhat e sigurimit sipas legjislacionit të shtetit të tretë, përveç rasteve kur marrëveshja e lidhur me këtë shtet të tretë përcakton ndryshe.

3. Paragrafi 2 i këtij neni nuk do të zbatohet për periudhat e sigurimit të fituara sipas legjislacionit të një shteti të tretë me të cilin Pala Kontraktuese ka arritur marrëveshje bazuar në parimet e territorialitetit.

Neni 26

Përcaktimi i pensioneve proporcionale

1. Kur një person ka të drejtë për pension në përputhje me legjislacionin e një prej Palëve Kontraktuese vetëm nëse bashkohen periudhat e sigurimit të tij, institucioni kompetent do të llogarisë shumën e pensionit që duhet të paguajë ky institucion, nëse për përcaktimin e pensionit janë marrë parasysh të gjitha periudhat e sigurimit të fituara sipas legjislacionit të të dyja Palëve Kontraktuese.

2. Institucioni shqiptar do të paguajë vetëm pjesën e pensionit të llogaritur sipas paragrafit 1 që korrespondon me raportin e periudhave të sigurimit të plotësuara sipas legjislacionit të tij me periudhën e

sigurimit të kërkuar për pensionin e plotë të pleqërisë dhe invaliditetit sipas legjislacionit të tij.

3. Institucioni hungarez do të paguajë vetëm pjesën e pensionit të llogaritur sipas paragrafit 1 që korrespondon me raportin e periudhave të sigurimit të plotësuar sipas legjislacionit të tij me totalin e periudhës së sigurimit të plotësuar sipas legjislacionit të të dyja Palëve Kontraktuese.

Neni 27

Metoda e llogaritjes së pensioneve

Kur sipas legjislacionit të njëres prej Palëve Kontraktuese pensionet llogariten në bazë të të ardhurave apo kontributeve të paguara, institucioni kompetent i kësaj Pale Kontraktuese do të marrë parasysh ekskluzivisht të ardhurat apo kontributet e paguara sipas legjislacionit që ai administron.

Neni 28

Periudhat e sigurimit më të shkurtra se një vit

Kur totali i periudhave të sigurimit të plotësuar sipas legjislacionit të një Pale Kontraktuese nuk arrin 365 ditë, nëse nuk ekziston e drejta për pensione vetëm në bazë të kësaj periudhe sigurimi, institucioni kompetent i kësaj Pale Kontraktuese nuk do të japë asnjë pension për periudha më të shkurtra se 365 ditë. Për qëllimet e plotësimit dhe llogaritjes, këto periudha sigurimi do të merren parasysh nga Pala tjetër Kontraktuese, sikur ato të jenë plotësuar sipas legjislacionit të saj.

KAPITULLI 4

PËRFITIMET PËR PERSONAT ME AFTËSI TË NDRYSHUARA PËR PUNË SIPAS LEGJISLACIONIT HUNGAREZ

Neni 29

Metoda e llogaritjes së përfitimeve

1. Kur një e drejtë për përfitim mund të vendoset me periudhat e mbulimit të plotësuar vetëm sipas ligjeve hungareze, përfitimet do të llogariten si më poshtë:

a) Institucioni kompetent hungarez do të llogarisë përfitimin e pagueshëm sipas ligjeve hungareze dhe të zbresë nga kjo shumë çdo shumë të pensioneve të pleqërisë apo invaliditetit të dhëna nga institucioni kompetent i Palës tjetër Kontraktuese; dhe

b) Institucioni kompetent hungarez do të llogarisë përfitimin e pagueshëm sipas ligjeve hungareze të shumëzuar me raportin e periudhave të mbulimit, të plotësuar sipas ligjeve hungareze me periudhat e mbulimit të plotësuar sipas ligjeve të të dyja Palëve Kontraktuese.

2. Institucioni kompetent hungarez do të paguajë shumën më të lartë të shumave të llogaritura sipas paragrafëve 1/“a” dhe “b”.

3. Kur e drejta për një përfitim vendoset ekskluzivisht duke marrë parasysh periudhat e mbulimit, të plotësuar sipas ligjeve të të dyja Palëve Kontraktuese, institucioni kompetent hungarez do të llogarisë shumën teorike të përfitimit, e cila mund të jepet nëse të gjitha periudhat e mbulimit sipas ligjeve të të dyja Palëve Kontraktuese plotësohen sipas ligjeve të Hungarisë dhe duke shumëzuar rezultatin nga raporti i periudhave të mbulimit, të plotësuar sipas ligjeve hungareze, me totalin e periudhave të mbulimit të plotësuar sipas ligjeve të të dyja Palëve Kontraktuese. Institucioni kompetent hungarez do të paguajë vetëm pjesën e përfitimit të llogaritur në këtë mënyrë.

4. Çdo përfitim i fituar sipas paragrafit 1/b ose paragrafit 3 të këtij neni nuk mund të zbritet nga shumën e ndonjë përfitimi të dhënë nga institucioni kompetent i Palës tjetër Kontraktuese.

5. Kur periudhat totale të mbulimit, të plotësuar sipas ligjeve të Hungarisë, nuk i kalojnë 365 ditë,

institucioni kompetent hungarez nuk do të japë përfitim sipas hapësirës së këtij neni.

6. E drejta për përfitim rehabilitimi mund të vendoset ekskluzivisht në rastin e rezidencës hungareze.

PJESA IV DISPOZITA TË PËRZIERA

Neni 30

Organizatat ndërlidhëse

1. Autoritetet Kompetente duhet të përcaktojnë organizatat përkatëse ndërlidhëse dhe të informojnë njëri-tjetrin për këtë.

2. Organizatat ndërlidhëse do të mundësojnë komunikimin ndërmjet institucioneve të Palëve Kontraktuese dhe do të asistojnë njëri-tjetrin në zbatimin e kësaj Marrëveshjeje.

3. Përfaqësuesit e organizatave ndërlidhëse do të takohen në mënyrë alternative në territorin e të dyja Palëve Kontraktuese për të diskutuar çështjet në lidhje me zbatimin e kësaj Marrëveshjeje.

Neni 31

Formularët dhe procedurat e detajuara

1. Organizatat ndërlidhëse të Palëve Kontraktuese do të bien bashkërisht dakord për formularët dhe procedurat e detajuara të nevojshme për zbatimin e Marrëveshjes.

2. Institucionet ose organizatat ndërlidhëse të Palëve Kontraktuese do të pranojnë një kërkesë për përfitim ose certifikatë apo kërkesë tjetër, me kusht që ajo të dorëzohet në formën e miratuar për këtë qëllim.

Neni 32

Pagesa e përfitimeve në para

1. Palët Kontraktuese do t'i paguajnë përfituesit përfitimet në para në mënyrë të drejtpërdrejtë në përputhje me legjislacionin e tyre kombëtar.

2. Institucionet e Palëve Kontraktuese do të paguajnë përfitimet e tyre në para pa asnjë zbritje për shpenzimet e tyre administrative.

Neni 33

Shkëmbimi i të dhënave statistikore

Organizatrat ndërlidhëse të Palëve Kontraktuese do të shkëmbejnë, çdo 31 dhjetor, statistikatat vjetore mbi numrin e vërtetimeve të lëshuara dhe mbi pagesat e dhëna për përfituesit sipas kësaj Marrëveshjeje. Këto statistika do të përfshijnë numrin e përfituesve dhe shumën totale të përfitimeve, të identifikuar sipas llojit të përfitimit të paguar sipas kësaj Marrëveshjeje. Këto statistika duhet të jepen në një formë të miratuar nga organizatat ndërlidhëse.

Neni 34

Bashkëpunimi administrativ

1. Për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje, autoritetet dhe institucionet kompetente të të dyja Palëve Kontraktuese do të asistojnë njëri-tjetrin për sa i përket përcaktimit për të drejta apo pagesë për përfitim sipas kësaj Marrëveshjeje, si edhe do të vepronin për zbatimin e legjislacionit të tyre. Asistenca së cilës i referohet ky nen do të sigurohet pa rimbursim reciprok të kostove.

2. Kur legjislacioni i një Pale Kontraktuese përcakton se një dokument i dorëzuar në autoritetin kompetent të asaj Pale Kontraktuese duhet të përjashtohet, plotësisht apo pjesërisht, nga tarifat apo taksat, duke përfshirë tarifat konsullore dhe administrative, ky përjashtim do të zbatohet edhe për dokumentet korresponduese që dorëzohen në autoritetin dhe institucionin kompetent të Palës tjetër.

Kontraktuese në zbatim të kësaj Marrëveshjeje.

3. Dokumentet dhe vërtetimet që duhet të përgatiten për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje nuk kanë nevojë për vërtetim nga zyrat diplomatike dhe konsullore. Kopjet e dokumenteve që vërtetohen si kopje të vërteta dhe të sakta nga një institucion apo autoritet kompetent i një Pale Kontraktuese do të pranohen si të tilla, pa vërtetime të mëtejshme edhe nga autoriteti kompetent i Palës tjetër Kontraktuese.

4. Një kërkesë apo dokument nuk mund të refuzohet nga një autoritet apo institucion kompetent i një Pale Kontraktuese vetëm për arsye se është në gjuhën zyrtare të Palës tjetër Kontraktuese.

Neni 35

Informacioni mjekësor dhe kontrollet mjekësore

1. Kërkesa për informacion dhe dokumentacion dhe përcjellja e tyre do të bëhet nëpërmjet organizatave ndërlidhëse të Palëve Kontraktuese.

2. Nëse institucionet e një Pale Kontraktuese kërkojnë që një kërkues apo përfitues, që banon në territorin e Palës tjetër Kontraktuese, t'i nënshtrohet një kontrolli mjekësor, institucionet e Palës së fundit Kontraktuese, me kërkesë të Palës së parë Kontraktuese, do të marrin masat për kryerjen e këtij kontrolli. Nëse ky kontroll është ekskluzivisht në dobi të institucionit që e kërkon atë, ky institucion do të rimbursojë institucionin e Palës tjetër Kontraktuese për kostot e kontrollit. Gjithsesi, nëse kontrolli mjekësor është në dobi të të dyja institucioneve, nuk do të ketë rimbursim të kostos.

Neni 36

Trajtimi i barabartë i kërkesave

1. Kur një kërkesë për përfitim sipas legjislacionit të një Pale Kontraktuese dorëzohet në një institucion të Palës tjetër Kontraktuese, që ka të drejtë të pranojë kërkesa për dhënien e një përfitimi sipas legjislacionit të zbatueshëm, kjo kërkesë do të trajtohet sikur të jetë dorëzuar tek institucioni i Palës së parë Kontraktuese. Kjo dispozitë, kur është e përshtatshme, do të zbatohet për kërkesat e tjera, si dhe për deklaratat dhe mjetet ligjore.

2. Autoriteti apo organizata e një Pale Kontraktuese në të cilën është dorëzuar një kërkesë, deklaratë apo mjet ligjor, duhet t'ia dërgojë atë pa vonesë autoritetit apo organizatës kompetente të Palës tjetër Kontraktuese, duke përcaktuar datën e marrjes.

3. Një kërkesë për marrjen e një përfitimi sipas legjislacionit të një Pale Kontraktuese do të cilësohet si kërkesë për marrjen e një përfitimi në përputhje me legjislacionin e Palës tjetër Kontraktuese. Kjo dispozitë nuk do të aplikohet nëse kërkuesi, kërkon shprehimisht që të shtyhet përcaktimi i së drejtës për një përfitim në para sipas legjislacionit të Palës tjetër Kontraktuese.

Neni 37

Shqyrtimi i një kërkesë

1. Kur institucioni i një Pale Kontraktuese merr kërkesën e një personi, e cila u referohet periudhave të mbulimit sipas legjislacionit të Palës tjetër apo të të dyja Palëve Kontraktuese, ky institucion duhet ta dërgojë kërkesën nëpërmjet organizatës ndërlidhëse tek institucioni i Palës tjetër Kontraktuese, duke treguar datën e marrjes së kësaj kërkesë.

Së bashku me kërkesën, ai gjithashtu do t'i përcjellë institutit të Palës tjetër Kontraktuese:

a) çdo dokument të disponueshëm që për institucionin e Palës tjetër Kontraktuese mund të jetë i nevojshëm për të përcaktuar të drejtën e kërkuesit për përfitim;

b) formularët që në veçanti tregojnë periudhat e mbulimit të plotësuara sipas legjislacionit të Palës së parë Kontraktuese;

c) dhe, së fundi, një kopje të vendimit të tij për përfitimin, nëse ai është pranuar.

2. Institucioni i Palës tjetër Kontraktuese përcakton më pas të drejtën e kërkuesit dhe i njofton vendimin e tij organizatës ndërlidhëse kompetente të Palës së parë Kontraktuese.

Së bashku me vendimin e tij, nëse kërkohet apo është e nevojshme, ai duhet t'i përcjellë institucionit të

Palës së parë Kontraktuese:

a) çdo dokument të disponueshëm që për institucionin e Palës së parë Kontraktuese mund të jetë i nevojshëm për të përcaktuar të drejtën e kërkuarit për përfitim;

b) formularët, që në veçanti tregojnë periudhat e mbulimit të plotësuar sipas legjislacionit që zbaton.

3. Institucioni kompetent i Palës Kontraktuese, ku është regjistruar një kërkesë për përfitime, do të verifikojë informacionin që i përket kërkuarit dhe anëtarëve të familjes së tij. Lloji i informacionit që do të verifikohet, duhet të miratohet nga organizatat ndërlidhëse të të dyja Palëve Koo-rdinuese.

Neni 38

Vendimet e zbatueshme dhe njohja e vërtetimeve

1. Vendimet e zbatueshme të gjykatave të një Pale Kontraktuese, që kanë lidhje me objektin e kësaj Marrëveshjeje ose vendimet për zbatim të institucioneve apo autoriteteve në lidhje me kontributet e sigurimit shoqëror apo kërkesa të tjera do të njihen nga gjykatat, autoritetet dhe organizatat e tjera të Palës tjetër Kontraktuese në përputhje me legjislacionin e saj.

2. Njohja e dokumenteve mund të refuzohet vetëm në rast se ato janë në kundërshtim me legjislacionin apo me rendin publik të asaj Pale Kontraktuese, ku duhet të njihet një gjykim apo vërtetim.

3. Vendimet e njohura në fuqi apo vërtetimet e parashikuara në paragrafin 1, duhet të zbatohen në territorin e Palës tjetër Kontraktuese. Duhet të kryhet një procedurë detyruese, duke zbatuar legjislacionin përkatës në fuqi të asaj Pale Kontraktuese, në territorin e së cilës do të zbatohen vendimet apo vërtetimet në fjalë. Në një kopje autentike të këtyre dokumenteve, duhet të deklarohet konfirmimi se këto vendime apo vërtetime janë detyruese (klauzolë detyruese).

4. Kërkesat në lidhje me kontributet e vonuara të parashtruara nga institucioni në territorin e një Pale Kontraktuese duhet të merren në konsideratë gjatë zbatimit, falimentimit, shlyerjes, likuidimit dhe procedurave përfundimtare të shlyerjes, që do të zbatohen në territorin e Palës tjetër Kontraktuese njëjloj si kërkesat korresponduese të parashtruara në territorin e Palës së interesuar Kontraktuese.

Neni 39

Dërgimi dhe gjuhët e komunikimit

1. Institucionet, autoritetet dhe gjykatat e Palëve Kontraktuese, në zbatim të kësaj Marrëveshjeje dhe për zbatimin e legjislacionit në fuqi në lidhje me fushën e zbatimit të kësaj Marrëveshjeje, mund të komunikojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë me njëri-tjetrin dhe me personat e interesuar apo me përfaqësuesit e tyre në secilën gjuhë zyrtare të Palëve Kontraktuese në përputhje me legjislacionin e tyre.

2. Institucionet, autoritetet dhe gjykatat e Palëve Kontraktuese nuk mund të refuzojnë kërkesat apo vërtetimet që u janë dërguar për arsye se ato janë të shkruara në një gjuhë zyrtare të Palës tjetër Kontraktuese.

3. Gjykimet dhe vendimet mund të dërgohen me postë rekomande me kërkesën për konfirmim marrjeje, si dhe dokumentet e tjera me postë të regjistruar, në mënyrë të drejtpërdrejtë te personi që po qëndron në territorin e Palës tjetër Kontraktuese.

Neni 40

Mbrojtja e të dhënave

1. Kur bazuar në këtë Marrëveshje dhe në përputhje me legjislacionin e zbatueshëm të të dyja Palëve Kontraktuese, duhet të transferohen të dhëna personale që përfshijnë të dhëna shëndetësore të nevojshme për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje, në përputhje me legjislacionin në fuqi në territoret e Palëve Kontraktuese do të zbatohen dispozitat e mëposhtme:

a) Për qëllim të zbatimit të kësaj Marrëveshjeje dhe legjislacionit që mbulohet nga hapësira e saj, njëra Palë Kontraktuese mund t'i dërgojë të dhëna institucioneve të Palës tjetër Kontraktuese. Për këto qëllim, Pala Kontraktuese marrëse mund t'i përpunojë dhe përdorë këto të dhëna. Në të gjitha rastet e tjera, të

dhënat mund t'u dërgohen institucioneve të tjera ekskluzivisht, me miratimin paraprak të institucioneve transmetuese dhe në përputhje me legjislacionin kombëtar në fuqi për këto institucione.

b) Institucioni që merr këto të dhëna duhet, që me kërkesë dhe në raste individuale, të informojë institucionin që jep të dhënat për qëllimin e përdorimit të të dhënave të ekspozuara dhe për rezultatin e këtij përdorimi.

c) Institucioni që jep këto të dhëna duhet të sigurojë se të dhënat e ekspozuara janë të sakta dhe se janë të nevojshme duke u nisur nga qëllimi i ekspozimit të tyre. Në të njëjtën kohë, duhet të merren në konsideratë të gjitha kufizimet për ekspozimin e të dhënave, sipas legjislacionit kombëtar të asaj Pale Kontraktuese. Nëse rezulton se të dhënat e transferuara janë jokorrekte ose mund të mos jenë transferuar sipas legjislacionit të Palës Kontraktuese që mundëson këto të dhëna, institucioni marrës do të njoftohet pa asnjë vonesë dhe do të korrigjojë ose fshijë këto të dhëna, sipas rastit.

d) Personit të interesuar, me kërkesën e tij/saj, do t'i jepet informacion për të dhënat rreth tij/saj, rreth burimit të të dhënave dhe qëllimit të përdorimit të këtyre të dhënave, për bazën ligjore dhe kohëzgjatjen e përdorimit të këtyre të dhënave, emrin dhe adresën e përpunuesit të të dhënave dhe aktivitetet në lidhje me kontrollin e të dhënave, si dhe mbi atë që ka marrë apo do të marrë këto të dhëna. Nga ana tjetër, të drejtat e personit të interesuar për t'u informuar rreth të dhënave që mbahen për të, do të jenë subjekt i legjislacionit kombëtar të Palës Kontraktuese, institucionit të së cilës i është kërkuar të mundësojë informacionin.

e) Të dhënat personale të marra do të fshihen pa vonesë, kur sipas legjislacionit të Palës Kontraktuese që merr këto të dhëna, ato bëhen të pavlefshme për qëllimin e këtij ekspozimi.

f) Dërgimi dhe marrja e të dhënave personale do të regjistrohen si nga institucioni dërgues, po ashtu edhe nga ai marrës.

g) Si institucionet dërguese ashtu edhe ato marrëse do të sigurojnë mbrojtjen efektive të të dhënave personale, në përputhje me legjislacionet kombëtare përkatëse, kundrejt shkeljeve, duke përfshirë, por pa u kufizuar tek aksesit i paautorizuar, ndryshime të paligjshme dhe ekspozimi i paautorizuar.

h) Me kërkesë të personit të përfshirë, si Pala Kontraktuese marrëse ashtu edhe ajo dërguese duhet të korrigjojë të dhënat e pasakta që trajtohen nga ato ose të fshijnë apo të mohojnë aksesin ndaj të dhënave të trajtuara në mënyrë të paligjshme. Pala tjetër Kontraktuese duhet të informohet menjëherë për korrigjime, fshirje apo mohim të aksesit.

i) Palët Kontraktuese duhet të sigurojnë se zbatimi i kërkesave për mbrojtjen e të dhënave të vendosura në këtë Marrëveshje monitorohet nga organizata të pavarura nga institucionet në përputhje me legjislacionet përkatëse të Palëve Kontraktuese. Në rast të shkeljes së të drejtave që lidhen me mbrojtjen e të dhënave, personi i prekur ka të drejtën e një kompensimi ligjor, duke përfshirë edhe kompensimin si pasojë e një vendimi gjyqësor, në përputhje me legjislacionet përkatëse kombëtare të Palëve Kontraktuese.

j) Nëse institucioni i një Pale Kontraktuese ka zbuluar të dhëna personale sipas kësaj Marrëveshjeje, institucionet marrëse të Palës tjetër Kontraktuese, brenda përgjegjësisë së tyre, sipas legjislacionit kombëtar në fuqi, nuk mund të kundërshtojnë personin e interesuar se këto të dhëna janë të pasakta. Paga e kompensimit për dëmet për shkak të të dhënave të pasakta do të rregullohet nga legjislacioni i Palës Kontraktuese, ku ka ndodhur shkelja.

2. Dispozitat e vendosura në paragrafin 1 të këtij neni, gjithashtu, do të zbatohen, sipas rastit, për sekretet tregtare dhe të korporatave.

Neni 41

Monedhat dhe kursi i këmbimit

1. Institucionet që duhet të japin përfitime për arsye të kësaj Marrëveshjeje do ta bëjnë këtë në monedhën zyrtare të vendit të tyre. Kur, sipas legjislacionit të një Pale Kontraktuese, personi i interesuar

vendos që përfitimet t'i paguhen në një monedhë të ndryshme nga ajo kombëtare e Palës Kontraktuese që jep përfitimin, shpenzimet e bëra dhe risku i këmbimit do të përballohen nga vetë personi. Shpenzimet që kanë të bëjnë me transferimin e përfitimeve jashtë vendit do të rregullohen nga legjislacioni i Palës Kontraktuese që jep përfitimin.

2. Kur institucioni i një Pale Kontraktuese duhet t'i bëjë pagesa institucionit të Palës tjetër Kontraktuese, ato duhet të kryhen në monedhën zyrtare të Palës tjetër Kontraktuese, me kusht që të jenë të këmbyeshme. Ndryshe pagesat duhet të kryhen në euro.

3. Nëse një Palë Kontraktuese miraton rregullore të re mbi kontrollin e këmbimit të huaj, të dyja Palët Kontraktuese duhet të marrin masa pa asnjë vonesë për të siguruar transfertën e shumave nga njëra prej Palëve sipas dispozitave të kësaj Marrëveshjeje.

4. Pagesat e bëra sipas qëllimit të kësaj Marrëveshjeje duhet të kryhen në bazën e rregullave që janë në fuqi në territorin e Palës Kontraktuese që paguan përfitimin në datën e pagesave të tilla.

Neni 42

Detyrimi i shlyerjes

Kur instituti i një Pale Kontraktuese ka bërë pagesa të gabuara apo të paligjshme të një përfitimi në para, shuma e paguar duhet të zbritet nga përfitimi i të njëjtit lloj, të paguar sipas legjislacionit të Palës tjetër Kontraktuese, në favor të institucionit të interesuar.

Neni 43

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Çdo mosmarrëveshje, në lidhje me interpretimin apo zbatimin e kësaj Marrëveshjeje, do të zgjidhet nëpërmjet konsultimit midis autoriteteve kompetente të Palëve Kontraktuese. Nëse autoritetet kompetente nuk mund të arrijnë një zgjidhje, ato, në përputhje me ligjin ndërkombëtar, mund t'i drejtohen arbitrazhit.

Neni 44

Procedura administrative shtesë

1. Procedurat administrative shtesë, të nevojshme për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje, parashtrohen në shtojcën "Procedurat administrative" të kësaj Marrëveshjeje.

2. Dispozitat e parashtuara në shtojcën "Procedurat administrative" janë pjesë përbërëse e kësaj Marrëveshjeje dhe kanë të njëjtën fuqi ligjore.

PJESA V

DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 45

E drejta e fituar në bazë të kësaj Marrëveshjeje

1. Kjo Marrëveshje do të përcaktojë të drejtën për përfitime nga data e hyrjes në fuqi të saj.

2. Gjatë zbatimit të kësaj Marrëveshjeje, duhet të merren parasysh rrethanat domethënëse ligjore, që ekzistojnë sipas legjislacionit në fuqi të të dyja Palëve Kontraktuese përpara se kjo Marrëveshje të hyjë në fuqi.

3. Vendimet e marra për rastet individuale përpara hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje nuk do ta

pengojnë zbatimin e saj.

4. Pensionet që janë caktuar përpara hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje mund të ripërcaktohen, me kërkesë, brenda një viti nga hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshjeje, nëse ndodh një ndryshim vetëm për shkak të dispozitave të kësaj Marrëveshjeje.

5. Kur nuk është e mundur të jepet një përfitim për pension, bazuar në rivlerësimin e pensionit, të cilit i referohet paragrafi 4, apo nëse shumat e tij janë më të vogla se shumat e fundit të paguar përpara datës së hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, pensioni do të paguhet në mënyrën që është përcaktuar më parë.

Neni 46

Detyrimi i Hungarisë në lidhje me këtë Marrëveshje sipas anëtarësimit të saj në Bashkimin Evropian

Kjo Marrëveshje në asnjë mënyrë nuk duhet të dëmtojë detyrimet e Hungarisë si një shtet anëtar i Bashkimit Evropian. Si pasojë, dispozitat e kësaj Marrëveshjeje nuk duhen interpretuar në mënyra që shfuqizojnë apo ndikojnë në detyrimet e Hungarisë, të vendosura nga traktatet mbi të cilat është themeluar Bashkimi Evropian.

Neni 47

Hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshjeje

Kjo Marrëveshje duhet të konfirmohet. Palët Kontraktuese do të njoftojnë njëra-tjetrën nëpërmjet kanaleve diplomatike për përfundimin e procedurave të nevojshme për hyrjen në fuqi. Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit të katërt nga njoftimi i fundit.

Neni 48

Kohëzgjatja e vlefshmërisë së kësaj Marrëveshjeje

1. Palët Kontraktuese e konkludojnë këtë Marrëveshje për një periudhë të pakufizuar kohe. Të dyja Palët Kontraktuese do të kenë të drejtën ta prishin këtë Marrëveshje në fund të çdo viti kalendarik, duke njoftuar me shkrim përmes kanaleve diplomatike, tre muaj përpara.

2. Nëse kjo Marrëveshje bëhet e pavlefshme për shkak të prishjes, dispozitat e saj do të vazhdojnë të zbatohen në lidhje me të drejtat e fituara dhe përfitimet e fituara deri në datën e përfundimit. Dispozitat kufizuese mbi përjashtimin e ndonjë kërkesë, për arsye të qëndrimit jashtë shtetit, apo mbi pezullimin apo tërheqjen e përfitimeve nuk do të merren parasysh për këto kërkesa, nëse vendi i qëndrimit i personit të interesuar është në territorin e Palës tjetër Kontraktuese.

Në dëshmi të kësaj, përfaqësuesit e autorizuar sipas ligjit të Palëve këtu duhet të firmosin këtë Marrëveshje dhe të vendosin vulat e tyre.

Bërë në Tiranë, më 10 dhjetor 2014, në dy kopje në gjuhët shqipe, hungareze dhe angleze, ku secili tekst është njëloj autentik. Në rast të ndonjë divergjence në interpretim, do të mbizotërojë teksti në anglisht.

SHTOJCË

PROCEDURAT ADMINISTRATIVE

PJESA I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Organizatat ndërlidhëse

Bazuar në paragrafit 1, të nenit 30, të kësaj Marrëveshjeje, organizatat e përcaktuara si ndërlidhëse janë si më poshtë:

për Hungarinë:

a) lidhur me kapitullin 3, të pjesës III, të kësaj Marrëveshjeje (pensionet), organi i sigurimit të pensionit

të detyrueshëm;

b) lidhur me kapitullin 4, të pjesës III, të kësaj Marrëveshjeje, organi social dhe i rehabilitimit, dhe

c) lidhur me rastet e tjera, organi i sigurimit shëndetësor të detyrueshëm;

për Republikën e Shqipërisë:

a) lidhur me pensionet e pleqërisë, invaliditetit dhe familjar, përfitimet në para për sëmundje, barrëlindje, aksidente në punë dhe sëmundje profesionale, organi i sigurimit shoqëror të detyrueshëm;

b) lidhur me përfitimet në natyrë, organi i sigurimit shëndetësor të detyrueshëm.

2. Institucionet kompetente

Në lidhje me objektin e kësaj Marrëveshjeje, institucionet kompetente do të jenë:

në Republikën e Shqipërisë:

a) në lidhje me pensionet e pleqërisë, invaliditetit dhe familjar, përfitimet në para për sëmundje, barrëlindje, aksidente në punë dhe sëmundje profesionale, organi i sigurimit shoqëror të detyrueshëm,

b) në lidhje me përfitimet në natyrë, organi i sigurimit shëndetësor të detyrueshëm;

në Hungari:

a) në lidhje me pjesën II, kapitujt 1 dhe 2, të pjesës III, të kësaj Marrëveshjeje, organi i sigurimit shëndetësor të detyrueshëm dhe organet e sigurimit shëndetësor në kryeqytet dhe në zyrat e qeverisjes së qarkut;

b) lidhur me pensionet dhe pensionet vjetore për aksidente, të parashikuara sipas kapitullit 2, të pjesës III, të kësaj Marrëveshjeje dhe në lidhje me pensionet sipas kapitullit 3, të pjesës III, të kësaj Marrëveshjeje, organi i sigurimit të pensionit të detyrueshëm dhe organi qendror i sigurimit të pensionit;

c) lidhur me kapitullin 4, të pjesës III, të kësaj Marrëveshjeje, organi social dhe i rehabilitimit dhe organet e rehabilitimit në kryeqytet dhe në zyrat e qeverisjes së qarkut.

PJESA II

DISPOZITAT PËR PËRFITIMET

KAPITULLI 1

SËMUNDJA DHE BARRËLINDJA

3. Bashkimi i periudhave të sigurimit

3.1 Për të përfituar nga dispozitat e nenit 14 të kësaj Marrëveshjeje, personit të interesuar i kërkohet t'i dorëzojë institucionit kompetent një certifikatë ku tregohen periudhat e plotësuara të sigurimit, e cila lëshohet nga ajo Palë Kontraktuese në legjislacionin e të cilit i nënshtrohej më parë personi i interesuar.

Certifikata duhet të lëshohet me kërkesë të personit të interesuar:

në Republikën e Shqipërisë, nga organi i sigurimit shoqëror të detyrueshëm;

në Hungari, nga organi i sigurimit shëndetësor të detyrueshëm dhe organet e sigurimit shëndetësor në kryeqytet dhe në zyrat e qeverisjes së qarkut;

3.2 Nëse personi i interesuar nuk dorëzon certifikatën, institucioni kompetent do të kontaktojë institucionin kompetent apo organizatën ndërlidhëse në rast se institucioni kompetent është i panjohur, të Palës Kontraktuese sipas legjislacionit të së cilës personi i interesuar ka të drejtën të marrë këtë certifikatë.

3.3 Çdo person i siguruar, i cili ka marrë përfitime në natyrë, pa përmbushur kriteret e parashtruara në paragrafin "a", të nenit 15, të kësaj Marrëveshjeje, do të ketë të drejtën për t'u rimbursuar nga institucioni kompetent duke dorëzuar dokumentet mbështetëse përkatëse në përputhje me legjislacionin e Palës Kontraktuese që institucioni kompetent zbaton.

4. Rimbursimi midis institucioneve

4.1 Rimbursimi i përfitimeve në natyrë të dhëna nga institucioni i vendit të qëndrimit sipas nenit 15 të Marrëveshjes do të bëhet nga institucioni kompetent mbi bazën e shpenzimeve reale, duke marrë parasysh dokumentet mbështetëse të dorëzuara.

4.2 Rimbursimi të cilit i referohet pika 4.1 e kësaj shtojce duhet të paguhet në çdo vit kalendarik, brenda dymbëdhjetë muajve pas paraqitjes së kërkesave.

KAPITULLI 2

AKSIDENTET NË PUNË DHE SËMUNDJET PROFESIONALE

5. Përfitimet në para në rast të qëndrimit apo banimit në territorin e Palës tjetër Kontraktuese

5.1 Në mënyrë që të tërheqë përfitimet në para, sipas paragrafit 2, të nenit 20 dhe nenit 21, të Marrëveshjes, personi i interesuar, brenda një kohe të arsyeshme dhe në përputhje me legjislacionin kombëtar, duhet të njoftojë për paaftësinë e tij/saj për punë institucionin e vendit të qëndrimit apo banimit, duke dorëzuar një certifikatë paaftësie për punë lëshuar në përputhje me legjislacionin kombëtar.

5.2 Me kërkesë të institucionit kompetent, institucioni i vendit të qëndrimit apo banesës duhet më pas të kryejë të gjitha kontrollet e nevojshme administrative apo vizitat mjekësore të personit të interesuar sikur ai të ishte i siguar me atë institucion dhe duhet rezultatet t'ia njoftojë institucionit kompetent. Institucioni kompetent ruan të drejtën që të ekzaminojë personin e interesuar sipas legjislacionit të tij kombëtar, me shpenzimet e tij.

5.3 Sapo institucioni i vendi të qëndrimit apo banimit të përcaktojë se personi i interesuar mund të rifillojë punën, ai duhet menjëherë të njoftojë këtë person dhe institucionin kompetent, duke deklaruar edhe datën në të cilën ka marrë fund paaftësia për punë e personit. Pa cenuar dispozitat e pikës 5.5 të kësaj shtojce, njoftimi i personit të interesuar duhet të trajtohet si një vendim i marrë në emër të institucionit kompetent.

5.4 Nëse vetë institucioni kompetent vendos se personi i interesuar mund të rifillojë punën, ai duhet të njoftojë këtë person për vendimin e tij dhe në të njëjtën kohë, duhet të dërgojë një kopje të këtij vendimi tek institucioni i vendit të qëndrimit apo banimit. Nëse, në këtë rast, për përfundimin e paaftësisë në punë, përcaktohen respektivisht dy data nga institucioni i vendit të qëndrimit apo banimit dhe institucioni kompetent, do të mbizotërojnë data e përcaktuar nga institucioni kompetent.

5.5 Nëse institucioni kompetent vendos të ndalojë përfitimet në para për shkak se personi i interesuar nuk ka përmbushur rregullat e kontrollit, ai duhet të njoftojë personin për vendimin e tij, dhe në të njëjtën kohë duhet të dërgojë një kopje të vendimit të tij tek institucioni i vendit të qëndrimit apo banimit.

5.6 Kur personi i interesuar rifillon punën, ai duhet të njoftojë institucionin kompetent kur ky njoftim kërkohet nga legjislacioni që ai institucion administron.

5.7 Në rast të transferimit të vendit të banimit të personit me kushte për përfitime në para, sipas neneve 20 dhe 21 të kësaj Marrëveshjeje, kontrolli administrativ dhe mjekësor kryhet nga institucioni i vendit të banimit me kërkesë të institucionit kompetent.

6. Përcaktimi i shkallës së paaftësisë për punë, në rast të një aksidenti në punë apo sëmundjeje profesionale që ka ndodhur më parë.

6.1 Institucionet kompetente mund të kontaktojnë njëri-tjetrin për të marrë informacione që ata i mendojnë të nevojshme për të përcaktuar shkallën e paaftësisë për punë, për të dhënë të drejtat për përfitime dhe për të vendosur shumën e përfitimeve në rastet të cilave u referohen nenet 20 dhe 21 të kësaj Marrëveshjeje.

7. Përkeqësimi i një sëmundjeje profesionale

7.1 Në rastin e referuar në paragrafin 2, të nenit 21, të kësaj Marrëveshjeje, personit të interesuar i kërkohet që t'i dorëzojë institucionit kompetent të Palës Kontraktuese nga e cila personi pretendon të marrë të drejtën për përfitime, të gjitha informacionet mbi përfitimet e dhëna më parë për sëmundjen profesionale.

KAPITULLI 3

PLEQËRIA, HUMBJA E MBAJTËSIT TË FAMILJES DHE INVALIDITETIN

8. Shqyrtimi i kërkesave për pensione dhe përfitime të tjera

8.1 Kërkuesi duhet t'i dorëzojë kërkesën e tij për përfitime, sipas legjislacionit të Palës tjetër Kontraktuese, institucionit kompetent të shtetit të banimit ose drejtpërdrejt institucionit kompetent të Palës tjetër Kontraktuese.

Kërkesa e dorëzuar tek institucioni kompetent i shtetit të banimit duhet të dorëzohet në përputhje me procedurat e vendosura nga legjislacioni i këtij shteti. Nëse kërkesa dorëzohet drejtpërdrejt tek institucioni kompetent i Palës tjetër Kontraktuese, ky dorëzim duhet të bëhet në përputhje me procedurat e vendosura nga legjislacioni i Palës tjetër Kontraktuese.

a) Nëse kërkesa dorëzohet në Republikën e Shqipërisë, institucioni kompetent i vendit të banimit, duke përdorur formularët e përshtatshëm, duhet ta dërgojë menjëherë këtë kërkesë tek organizata ndërlidhëse hungareze.

b) Nëse kërkesa dorëzohet në Hungari, institucioni kompetent i vendit të banimit, duke përdorur formularët e përshtatshëm, duhet ta dërgojë menjëherë këtë kërkesë tek organizata ndërlidhëse shqiptare.

c) Nëse vendi i banimit është Republika e Shqipërisë, institucioni kompetent shqiptar, kur dërgon kërkesën duhet të njoftojë organizatën ndërlidhëse hungareze nëse ai është apo jo dakord për pagesën e direkte të prapambetjeve në favor të kërkuesit.

d) Nëse vendi i banimit është Hungaria, institucioni kompetent hungarez, kur dërgon kërkesën duhet të njoftojë organizatën ndërlidhëse të Republikës së Shqipërisë nëse ai është apo jo dakord për pagesën e direkte të prapambetjeve në favor të kërkuesit.

8.2 Të dhënat personale në lidhje me kërkuesin, siç kërkohet nga formulari i aplikimit, duhet të jenë të vërtetuara rregullisht nga institucioni në të cilin është dorëzuar kërkesa, i cili duhet të konfirmojë se të dhënat janë të verifikuara sipas dokumenteve origjinale.

8.3 a) Secili nga institucionet kompetente duhet të përcaktojë të drejtën e kërkuesit dhe duhet të njoftojë për vendimin e tij organizatën ndërlidhëse të Palës tjetër Kontraktuese dhe t'i dërgojë kërkuesit një kopje të këtij vendimi. Periudhat e lejuara për apeline fillojnë nga data që kërkuesi merr vendimin.

b) Ky institucion kompetent duhet të komunikojë shumën që ai pretendon t'i kthehet si kompensim për shumat e prapambetura të përfitimit.

8.4 Kur organizata ndërlidhëse ose institucioni kompetent i Palës Kontraktuese të vendit të banimit ka dijeni se një përfitues i pensioneve të pleqërisë, invaliditetit, familjar apo përfitimeve të tjera të Palës tjetër Kontraktuese, nuk ka ndaluar plotësisht të gjitha aktivitetet profesionale apo ka rifilluar këto aktivitete, ai duhet të informojë menjëherë organizatën ndërlidhëse të Palës së fundit Kontraktuese.

8.5 Organizata ndërlidhëse ose institucioni kompetent i Palës Kontraktuese ku banon një përfitues i pensioneve të invaliditetit, pleqërisë, familjar apo të përfitimeve të tjera i Palës tjetër Kontraktuese, duhet të informojë organizatën ndërlidhëse të Palës së fundit, në rast të vdekjes të këtij përfituesi.

PJESA III

DISPOZITA TË PËRBASHKËTA PËR KAPITUJT 1 DHE 3 TË PJESËS III TË KËSAJ MARRËVESHJEJE NË LIDHJE ME KONTROLLIN ADMINISTRATIV DHE MJEKËSOR

9. Ekzaminimet/kontrollet mjekësore dhe kontrolli administrativ

9.1 Organizata ndërlidhëse e një Pale Kontra-ktuese duhet t'i sigurojë, sipas kërkesës dhe pa kosto, organizatës ndërlidhëse të Palës tjetër Kontraktuese informacionin dhe dokumentacionin mjekësor që ajo zotëron në lidhje me paafësinë për punë të një kërkuesi apo përfituesi.

9.2 Me marrjen e një deklarate të detajuar për koston, organizata ndërlidhëse e Palës së parë Kontraktuese duhet që pa asnjë vonesë, të rimbursojë organizatën ndërlidhëse të Palës tjetër Kontraktuese për shumat si rezultat i zbatimit të paragrafit 2, të nenit 35, të kësaj Marrëveshjeje.

